

Na osnovu čl. 4.2 i 4.8 Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 7/02, 13/03, 76/09 i 1/11), člana 14. Statuta Državne regulatorne komisije za električnu energiju ("Službeni glasnik BiH", br. 41/03 i 59/04) i člana 42. Poslovnika o radu ("Službeni glasnik BiH", broj 2/05), na sjednici Državne regulatorne komisije za električnu energiju, održanoj 6. novembra 2014. godine, donijeta je

METODOLOGIJA

ZA ODREĐIVANJE TARIFA ZA SNABDIJEVANJE ELEKTRIČNOM ENERGIJOM U OKVIRU JAVNE USLUGE U BRČKO DISTRIKTU BOSNE I HERCEGOVINE

Član 1.

(Predmet)

Ovim aktom utvrđuje se metodologija za izradu tarifa za snabdijevanje električnom energijom u okviru javne usluge (u daljem tekstu: Metodologija), tj. univerzalne usluge i usluge snabdijevanja električnom energijom u krajnjoj nuždi u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine.

Član 2.

(Pojmovi i skraćeni izrazi)

Pojmovi i skraćeni izrazi upotrebljeni u ovoj metodologiji imaju sljedeće značenje:

'Balansno odgovorna strana' je učesnik na tržištu koji preuzima finansijsku odgovornost za svoj neto debalans (balansiranje proizvodnje, potrošnje i razmjene) ili za neto debalans grupe tržišnih učesnika, uključujući i nju.

'Javni snabdjevač' je elektroenergetski subjekat koji posjeduje licencu za snabdijevanje i obavlja snabdijevanje električnom energijom kao javnu uslugu, tj snabdijevanje u okviru univerzalne usluge i snabdijevanje u krajnjoj nuždi.

'Mali kupac' je mali industrijski i komercijalni kupac električne energije čiji su objekti priključeni na distributivni sistem naponskog nivoa nižeg od 1 kV, a koji imaju manje od 50 zaposlenih i čiji ukupan godišnji prihod ne prelazi 10 miliona KM.

'Nabavka električne energije' je kupovina električne energije putem javnog nadmetanja, aukcije, berze električne energije ili nekog drugog načina propisanog zakonom.

'Naknada po mjernom mjestu kupca' je tarifni element koji odražava troškove djelatnosti snabdijevanja električnom energijom kupaca u okviru univerzalne usluge.

'Regulatorni period' je period tokom kojeg se primjenjuju jednaki uticajni parametri za određivanje priznatih troškova poslovanja elektroenergetskog subjekta.

'Snabdijevanje električnom energijom u okviru univerzalne usluge' je nabavka električne energije i prodaja električne energije krajnjim kupcima iz kategorije domaćinstva i malim kupcima na jedinstven način, po realnim, jasno uporedivim i transparentnim cijenama.

'Snabdijevanje električnom energijom u krajnjoj nuždi' je poseban metod prodaje električne energije u okviru snabdijevanja električnom energijom koja se obavlja kao javna usluga, osiguranjem prava na snabdijevanje električnom energijom prema reguliranim uvjetima onim kupcima koji su izgubili snabdjevača pod specifičnim okolnostima.

'Tarifni elementi' su obračunske veličine u kojima se izražavaju učinci reguliranog subjekta i obračunavaju cijene tih učinaka.

‘Univerzalna usluga’ je pravo domaćinstava i malih kupaca na snabdijevanje električnom energijom određenog kvaliteta po ekonomski opravdanim, jednostavno i lako uporedivim i transparentnim cijenama.

I UNIVERZALNA USLUGA

Član 3.

(Regulatorni period)

- (1) Regulatorni period je jedna kalendarska godina.
- (2) Ukupni troškovi i ukupni prihodi koji se odnose na poslovanje javnog snabdjevača koji obavlja univerzalnu uslugu iskazuju se za regulatorni period.

Član 4.

(Troškovi i prihodi javnog snabdjevača)

- (1) Ukupni troškovi javnog snabdjevača zasnivaju se na planovima poslovanja.
- (2) Javni snabdjevač izrađuje plan poslovanja za narednu kalendarsku godinu koji sadrži sve planirane troškove nabavke električne energije i troškove i rashode poslovanja koji se odnose na obavljanje univerzalne usluge i usluge snabdijevanja u krajnjoj nuždi.
- (3) Ukupni prihodi javnog snabdjevača ostvareni primjenom iznosa tarifnih stavova za univerzalnu uslugu pokrivaju priznate troškove javnog snabdjevača.

Član 5.

(Računovodstveno razdvajanje)

Javni snabdjevač je dužan da prihode i rashode koji se odnose na pružanje univerzalne usluge vodi odvojeno od prihoda i rashoda koji se odnose na poslovanje na otvorenom tržištu električne energije.

Član 6.

(Cijena električne energije u okviru univerzalne usluge)

Cijena po kojoj javni snabdjevač isporučuje električnu energiju kupcima u okviru univerzalne usluge sastoji se iz troškova nabavke energije, troškova mrežarina (prijenosne i distributivne) i troškova snabdijevanja.

Član 7.

(Naknade i porezi)

U cijenu iz člana 6. ove metodologije nisu uračunate naknade za podsticanje proizvodnje iz obnovljivih izvora i iznos poreza na dodatnu vrijednost koji se, prema važećim propisima, na računima kupaca iskazuju posebno.

Član 8.

(Nabavka električne energije)

- (1) Javni snabdjevač izrađuje plan potreba za električnom energijom u višegodišnjem, godišnjem, kvartalnom, mjesečnom, sedmičnom i dnevnom periodu.
- (2) Javni snabdjevač nabavlja električnu energiju na tržištu električne energije za različite periode, na osnovu plana potreba za električnom energijom.

- (3) Satno opterećenje krajnjih kupaca koji se snabdijevaju u okviru univerzalne usluge procjenjuje se na osnovu analize ostvarenih satnih dijagrama opterećenja.
- (4) Za one kategorije potrošnje, odnosno grupe kupaca koje se snabdijevaju u okviru univerzalne usluge, u kojima kupci ne posjeduju mjerne uređaje sa intervalnim mjerenjima, operator distributivnog sistema je dužan da izradi zamjenske dijagrame opterećenja.
- (5) Javni snabdjevač nabavlja električnu energiju na ekonomičan i efikasan način u cilju odabira ekonomski najpovoljnije ponude.
- (6) Javni snabdjevač nabavlja energiju primjenjujući transparentan način nabavke. Prilikom nabavke električne energije koriste se standardni kupoprodajni uvjeti (periodi isporuke, količine, mjesto isporuke, jedinična cijena, rok plaćanja i način obračuna, instrumenti osiguranja plaćanja itd.).
- (7) Otkup električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora koji se nalaze u sistemu podsticaja i kogeneracije, vodi se odvojeno od nabavke iz stava (5) ove metodologije i u računovodstvenim i statističkim izvještajima prikazuje se zasebno.
- (8) Javni snabdjevač dostavlja DERK-u podatke o nabavci električne energije prema periodima i načinima nabavke.

Član 9.

(Odstupanja od prijavljenog dnevnog rasporeda)

- (1) Javni snabdjevač, kao balansno odgovorna strana, plaća, odnosno naplaćuje energiju odstupanja u odnosu na prijavljeni dnevni raspored, u skladu sa Tržišnim pravilima, a prema obračunu koji obavlja nezavisni operator sistema.
- (2) Javni snabdjevač ostvaruje rashode, odnosno prihode po osnovu odstupanja u odnosu na prijavljeni dnevni raspored, u zavisnosti od veličine i smjera odstupanja.
- (3) DERK će priznavati ukupnu razliku između rashoda i prihoda po osnovu odstupanja, ako ona iznosi više od 0,2% od vrijednosti nabavke električne energije u posmatranoj kalendarskoj godini.
- (4) Prilikom nabavke električne energije, javni snabdjevač može zaključivati ugovore sa potpunim snabdijevanjem, pri čemu se oslobađa troškova balansiranja, odnosno te troškove preuzima druga ugovorna strana.

Član 10.

(Ukupni troškovi nabavke električne energije)

Ukupni troškovi nabavke električne energije u cilju snabdijevanja kupaca u okviru univerzalne usluge sastoje se od troškova nabavke i razlike između rashoda i prihoda po osnovu odstupanja od prijavljenog dnevnog rasporeda u skladu sa članom 9. stav (3) ove metodologije.

Član 11.

(Cijene usluga za prijenos i distribuciju električne energije)

- (1) Cijene usluga za prijenos električne energije odražavaju troškove prijenosa električne energije, a određuje ih DERK na osnovu Metodologije za izradu tarifa za usluge prijenosa električne energije, rad nezavisnog operatora sistema i pomoćne usluge—Prečišćeni tekst (“Službeni glasnik BiH”, br. 93/11 i 61/14).

- (2) Cijene usluga za distribuciju električne energije odražavaju troškove distribucije električne energije u Brčko Distriktu BiH, a određuje ih DERK na osnovu Metodologije za izradu tarifa za usluge distribucije električne energije u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine (“Službeni glasnik BiH”, broj 89/11).
- (3) Za kupce koji su priključeni na distributivni sistem tarife za usluge prijenosa, tarifa za rad nezavisnog operatora sistema i tarifa za sistemsku uslugu uključene su u cijenu usluga za distribuciju električne energije, izuzev ako ugovorom o nabavci energije nije uređeno drugačije.

Član 12.

(Cijena usluge snabdijevanja električnom energijom u okviru univerzalne usluge)

Cijena usluge snabdijevanja električnom energijom u okviru univerzalne usluge odražava troškove obrade podataka o mjernim mjestima i kupcima, administriranja ugovora, fakturiranja i dostave računa, naplate računa i rada uslužnog centra za kupce.

Član 13.

(Troškovi usluge snabdijevanja električnom energijom u okviru univerzalne usluge)

- (1) Troškovi usluge snabdijevanja električnom energijom u okviru univerzalne usluge sastoje se iz troškova materijala, troškova usluga, troškova radne snage, troškova amortizacije stalnih sredstava i ostalih troškova i rashoda.
- (2) Prilikom utvrđivanja troškova radne snage, potrebno je odvojeno iskazati troškove radne snage koji se odnose na djelatnost javnog snabdijevanja, od troškova radne snage koji se odnose na djelatnost distribucije električne energije, odnosno drugih djelatnosti u nadležnosti javnog snabdjevača.
- (3) Prilikom utvrđivanja troškova amortizacije stalnih sredstava, potrebno je odvojeno iskazati troškove amortizacije sredstava koja se koriste za djelatnost javnog snabdijevanja, od troškova amortizacije sredstava koja se koriste u djelatnosti distribucije električne energije, odnosno drugih djelatnosti u nadležnosti javnog snabdjevača.
- (4) U cilju utvrđivanja troškova iz st. (3) i (4) mogu se koristiti odgovarajući procentualni udjeli ako se ista stalna sredstva, odnosno isti zaposlenici koriste za obavljanje poslova u dvije ili više različitih djelatnosti.

Član 14.

(Dobit javnog snabdjevača)

Javnom snabdjevaču priznaje se dobit u maksimalnom iznosu 2% od ukupnih troškova nabavke električne energije.

Član 15.

(Alokacija troškova nabavke i troškova snabdijevanja na tarifne elemente)

- (1) Ukupni troškovi nabavke električne energije, u cilju snabdijevanja kupaca u okviru univerzalne usluge, uvećani za odobrenu dobit javnog snabdjevača, alociraju se na tarifni element aktivna energija.
- (2) Troškovi snabdijevanja kupaca u okviru univerzalne usluge alociraju se na tarifni element naknada po mjernom mjestu kupca.

Član 16.

(Tarifni element aktivna energija)

- (1) Aktivna električna energija utvrđuje se mjerenjem pomoću električnog brojila za aktivnu električnu energiju, a izražava se u kilovatsatima (kWh).
- (2) Cijena tarifnog elementa aktivna energija izražava se u novčanom iznosu po jedinici potrošene električne energije (fening/kWh).
- (3) Svaki kupac priključen na distributivni sistem mora posjedovati odgovarajući mjerni uređaj za registraciju preuzete aktivne električne energije u skladu sa Općim uvjetima za isporuku i snabdijevanje električnom energijom i Distributivnim mrežnim pravilima Brčko Distrikta BiH.

Član 17.

(Prosječna cijena tarifnog elementa aktivna energija)

Prosječna cijena tarifnog elementa aktivna energija p_a iznosi:

$$p_a = C_{us} / W_{us}$$

gdje je:

C_{us} - ukupni trošak nabavke električne energije u svrhu snabdijevanja kupaca u okviru univerzalne usluge, definiran u članu 10. ove metodologije, uvećan za odobrenu dobit javnog snabdjevača

W_{us} – ukupna aktivna električna energija koju preuzimaju kupci koji se snabdijevaju u okviru univerzalne usluge.

Član 18.

(Diferenciranje tarifnih stavova u okviru tarifnog elementa aktivna energija)

- (1) Tarifni stavovi utvrđuju se posebno za sezone, doba dana i za kategorije potrošnje i grupe kupaca koji se snabdijevaju u okviru univerzalne usluge.
- (2) Tarifni stavovi prema sezoni su viši (VS) i niži (NS), a njihov odnos predlaže javni snabdjevač u skladu sa ostvarenim dijagramom opterećenja na godišnjem nivou u prethodnom periodu.
- (3) Tarifni stavovi prema dobu dana su veći (VT) i manji (MT), a njihov odnos predlaže javni snabdjevač u skladu sa ostvarenim dnevnim dijagramima opterećenja u prethodnom periodu.
- (4) Javni snabdjevač, prilikom podnošenja zahtjeva za tarife, može predložiti da se uvede, ukine ili izmijeni bilo koja kategorija potrošnje, grupa kupaca, vremensko trajanje i međusobni odnos sezonskih i dnevnih stavova za kupce koji se snabdijevaju u okviru univerzalne usluge, a konačnu odluku donosi DERK.

Član 19.

(Tarifni element naknada po mjernom mjestu kupca)

- (1) Cijena usluge snabdijevanja električnom energijom u okviru univerzalne usluge obračunava se kroz tarifni element naknada po mjernom mjestu kupca.
- (2) Naknada za snabdijevanje izražava se u novčanom iznosu po kupcu mjesečno (KM/kupac/mjesec).

Član 20.

(Cijena tarifnog elementa naknada po mjernom mjestu kupca)

Cijena tarifnog elementa naknada po mjernom mjestu kupca p_s iznosi:

$$p_s = C_s / (12 * N_{us})$$

gdje je:

C_s - trošak usluge snabdijevanja električnom energijom u okviru univerzalne usluge

N_{us} – prosječan broj obračunskih mjernih mjesta u kalendarskoj godini.

Član 21.

(Eliminiranje unakrsnog subvencioniranja)

U cilju eliminiranja unakrsnog subvencioniranja između kategorija potrošnje domaćinstva i kategorije ostala potrošnja, vrijednosti tarifnih stavova za kupce u ovim kategorijama će se postepeno izjednačavati u naredne tri godine, poštujući regulatorni princip izbjegavanja naglih promjena cijena.

II USLUGA SNABDIJEVANJA U KRAJNJOJ NUŽDI

Član 22.

(Cijena usluge snabdijevanja električnom energijom u krajnjoj nuždi)

Cijena usluge snabdijevanja električnom energijom u krajnjoj nuždi sastoji se od troška nabavke električne energije, troška korištenja distributivne, odnosno prijenosne mreže i troška usluge snabdijevanja u krajnjoj nuždi, koji iznosi maksimalno 5% od ukupnog troška nabavke energije.

Član 23.

(Naknade i porezi)

U cijene iz člana 21. ove metodologije nisu uračunate naknada za podsticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i iznos poreza na dodatnu vrijednost koje je snabdjevač u slučaju krajnje nužde obavezan prikazati na svakom pojedinačnom računu kupca u skladu sa važećim propisima.

Član 24.

(Nadzor cijene usluge snabdijevanja električnom energijom u krajnjoj nuždi)

- (1) Snabdjevač u krajnjoj nuždi je obavezan dostaviti i opravdati DERK-u sve troškove na osnovu kojih se formira cijena usluge snabdijevanja u krajnjoj nuždi.
- (2) DERK nadzire način utvrđivanja cijene usluge snabdijevanja u krajnjoj nuždi.

III PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 25.

(Objava tarifa)

Regulirani subjekat dužan je objaviti tarife za snabdijevanje u okviru univerzalne usluge i snabdijevanje u krajnjoj nuždi i učiniti ih dostupnim javnosti.

Član 26.
(Tumačenje)

- (1) DERK će obezbijediti tumačenje ovog akta.
- (2) Ukoliko neko pitanje nije obrađeno u ovom dokumentu, DERK će odlučiti o njegovom rješavanju u svakom konkretnom slučaju ili će izdati posebno uputstvo za primjenu pojedinih odredbi ove metodologije.

Član 27.
(Prijelazna odredba)

Tarifni postupak u predmetima u kojima do dana stupanja na snagu ove metodologije nije donesena odluka, završit će se prema odredbama ove metodologije.

Član 28.
(Stupanje na snagu)

Ova metodologija stupa na snagu osmog dana od dana objave u “Službenom glasniku BiH”, a objavit će se i u službenom glasilu Brčko Distrikta BiH.

Broj: 04-28-5-321-10/14
6. novembra 2014. godine
Tuzla

Predsjedavajući Komisije

Nikola PEJIĆ